

کد گنترل



240

E

محل امضای:

نام: نام خانوادگی:

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۳۹۶/۱۲/۴



«اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکن) - سال ۱۳۹۷

رشته فرهنگ و زبان‌های باستانی (کد ۲۸۰۹)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: زبان‌های ایران باستان و میانه (اوستاری - فارسی باستان - فارسی میانه (پهلوی) - پارسی - سغدی) - فرهنگ ایران باستان - تاریخ ایران پیش از اسلام	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره متفقی دارد.

حق جایز تکبر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیک و...) بس از برگزاری آزمون، برای تمام اشخاص خفیض و خلوت تها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با منظکنین برای غفران و قرار عین شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

-۱ به عقیده هومباخ معنی واژه- **dūraoša** (صفت هوم اوستایی) چیست؟

(۱) آن که مرگ (به خاطر سوزاندن) از او می‌گیریزد.

(۲) گریزاننده مرگ، آن که مرگ را به گریز و می‌دارد.

(۳) دور دارنده آتش = دور دارنده مرگ = آن که مرگ را از مؤمنان دور می‌دارد.

(۴) مقاوم در برابر آتش = پایدار در برابر مرگ = جاودان، فراهم‌کننده جاودانگی.

کدام مورد درباره ماده تشدیدی (**intensive**) درست نیست؟

(۱) قوی بودن هجای مضاعف در ماده تشدیدی، وجه ممیز آن از ماده مضارع مضاعف است.

(۲) ماده تشدیدی از صرف ماده‌های بدون آن تبعیت می‌کند.

(۳) در هجای مضاعف گاهی ریشه عیناً تکرار می‌شود.

(۴) مصوت هجای مضاعف همیشه آ است.

-۳ حرفنویسی صحیح واژه‌های اوستایی زیر مطابق شیوه پیشنهادی هوفرمان در کدام گزینه آمده است؟

۶ **سُدَدِجْ** . ۷ **سُرَدَسَدْ** . ۸ **سُسَجْ دَسَّ** . ۹ **سُوسَهْ دَسَّ** (پادنده)

.franjharōiš, frašūsał, mašiiāca, maińiio (۱)

.franjharōiš, frašūsał, mašiiāca, mainiio (۲)

.franjharōiš, frašūsał, mašiiāca, maińiio (۳)

.franjharōiš, frašūsał, mašiiāca, mainiio (۴)

-۴ کدام مورد درباره حالت **kañhaiia bərəzəntaiia** در عبارت اوستایی زیر بر اساس نظر هومباخ صحیح است؟
upā duuarəm xšaθrō.sukəm apaiiō.təməm kañhaiia bərəzəntaiia.

(۲) حالت بایی مفرد مذکور

(۱) حالت اضافی مفرد مذکور

(۴) حالت دری مفرد مذکور (با حرف اضافه متاخر (a

(۳) حالت مفعولی جمع مذکور

-۵ به عقیده بارتلمه واژه **jum** در قطعه زیر از آبان یشت چه نوع کلمه‌ای است و چه حالتی دارد؟

azəm ... yezi jum frāpaiiemi aoi zam.

(۱) حالت مفعولی مفرد خنثی در حکم قید حالت

(۲) مفعول مطلق (absolutive) به معنی «زنده»

(۳) قید (در اصل حالت مفعولی مفرد از -jiuua): «زنده»

(۴) حالت مفعولی مفرد از -jí «زنده» (مفعول فعلی frāpaiiemi

-۶ فعل **janyā** در عبارت زیر چه وجه و صرفی دارد؟

miθrəm mā janyā spitama mā yim drvatał pərəsāñhe mā yim x'ādaēnāt ašaonał.

(۱) انشایی، اول شخص مفرد ناگذرا

(۲) تمنایی، دوم شخص مفرد ناگذرا

بنابر نظر بارتلمه کدام گزینه درباره ریشه واژه‌های مشخص شده درست است؟

yim yazənte daijupatayō arəzahe ava.jasəntō avi haēnaya xvišeitīš avi häm.yanta rasmacyō antarə daijhu pāpərətāne.

parət- / ay- (۴) par- / ay- (۳) parət- / yam- (۲) par- / yam- (۱)

-۷ کدام گزینه در مورد واژه **vazyästra** درست نیست؟

aspacił yoi miθrō.drujam vazyästra bavanti.

(۱) صرف فاعلی مفرد به جای فاعلی جمع است.

(۲) معنی واژه «تونس، سرکش» است.

(۳) از لحاظ نحوی مسند جمله است.

(۴) معنی بخش- **vazya** «بار» است.

-۸ به عقیده گرشویج ریشه واژه **cimāne** کدام است؟

upa nō yasnəm āhiša, paiti nō zaovrā vīsaļuha, paiti hīš yaštā vīsaļuha, häm hīš cimāne baraļuha.

«آشامیدن» cam- (۱) «ارزو داشتن» kan- (۲)

«نتخاب کردن» cay- (۳) «تاوان دادن» kāy- (۴)

-۹ در کدام گزینه ریشه واژه‌ایی که مشخص شده درست آمده است؟

ažiš ... uiti zaxšaθrəm daomnō inja avahandaēsayanuha aētāt nyāsāñhe yał axvarətəm frā ðwām paiti apāðha ... aða átarš zasta paiti apa.gœurvayał fraxšni uštānō.cinahya yaða ažiš biwivāñha.

(۱) dav- «سخن گفتن» . dav- «دویدن» . paθ- «حرکت کردن» .

(۲) dav- «سخن گفتن» . aθ- «ویران کردن» . dav- «دویدن» .

-۱۰ ترجمه عبارت زیر بر اساس تحلیل بارتلمه در کدام گزینه آمده است؟

tištr̄im ... yazamaide yō vīspāiš naēnižaiti simā apaiia važədriš uxšiieti vispāsə tā dāmən baēšaziiaitica.

(۱) تیشر ... را می‌ستاییم که همه ترس‌ها را فرمی‌شوید، با آب جهنده همه این آفریدگان را درمان می‌کند.

(۲) تیشر ... را می‌ستاییم که پروازکنان، با آب جهنده همه چیزهای ترسناک را از همه این آفریدگان می‌شوید و (اینسان) درمان‌گری می‌کند.

(۳) تیشر ... را می‌ستاییم که همه نایاکی‌ها را با آب می‌شوید. گیاهان شفابخش را می‌رواند و همه آفریدگان را درمان می‌کند.

(۴) تیشر ... را می‌ستاییم که همه نایاکی‌ها را می‌شوید (چنان که آنها) شناور در آب (می‌شوند)، بر همه آفریدگان آب می‌پاشد و (آنها را) درمان می‌کند.

- ۱۲ - ترجمه دقیق عبارت اوستایی زیر، بر اساس تعبیر بارتلمه در کدام گزینه آمده است؟
 kahmāi azəm upaŋhacaiiени haca.manāica ana.manāica frāraŋhāi haomananahāica.

- (۱) از آن وفادار مخلص هدیه‌دهنده نیکمنش سپاسگزاری خواهم کرد.
- (۲) کدام وفادار هوخواه را من همراهی خواهم کرد، برای پیشرفت، برای آسایش؟
- (۳) به کدام وفادار مخلص، من لطف خویش را ارزانی خواهم داشت تا او خرم و شاد باشد؟
- (۴) به کدام کس (که) مرا وفادار و مخلص (است) مهربان خواهم بود (تا این که او) چالاک و آسوده باشد؟

- ۱۳ - کدام گزینه درباره واژه **mərəncaite** در عبارت زیر درست است؟

mərəncaite vīspäm daiŋhaom mairyō

- (۱) فعل مضارع اخباری سوم شخص مفرد ناگذر از ریشه- mark-
 - (۲) فعل مضارع اخباری سوم شخص مفرد ناگذر از ریشه- mar-
 - (۳) فعل انوریست سوم شخص مفرد ناگذر از ریشه- mark-
 - (۴) فعل انوریست سوم شخص مفرد ناگذر از ریشه- mar-
- ۱۴ - هجای مضاعف ریشه‌هایی که با همخوان **s** آغاز می‌شوند، چگونه ساخته می‌شود؟
- (۱) با **š** کامی
 - (۲) با همخوان **h**
 - (۳) با تکرار همخوان **s**
 - (۴) با تکرار خوشة همخوانی
- ۱۵ - کدام مورد، ترجمه صحیح عبارت زیر است؟

usəhištata mašyāka staota ašəm ... nista daēva.

- (۱) مردان برخاستند، اشه را ستدند، دیوان را نفرین کردند.
- (۲) ای مردان ستاینده اشه، برخیزید، دیوان را نکوهش کنید.
- (۳) برخیزید، ای مردان، اشه را بستایید، دیوان را نکوهش کنید.
- (۴) ای مردم برخیزید، بهترین پرهیزکاری را ستایش کنید، دیو را تابود کنید.

- ۱۶ - واژه **nauua.frāθβərəsəm** در عبارت اوستایی زیر، مطابق نظر هیئت‌سه چه نوع کلمه‌ای است و حالت آن چیست؟

ana carətäm yäm darøyäm nauua.frāθβərəsəm ā (/nauua frāθβərəsāma) razurəm.

- (۱) حالت مفعولی مفرد مؤنث از- nauua.frāθβərəsă- صفت: «دارای نه تقاطع».
- (۲) حالت مفعولی مفرد مؤنث (به جای مذکور) از- nauua.frāθβərəsə صفت: «دارای نه ستون منقوش»
- (۳) حالت اضافی جمع مذکور از- nauua.frāθβərəsə اسم مذکور: «نه - روشنّه؛ نه فضای باز و عاری از درخت میان جنگل»
- (۴) حرف تأکید به معنی «ا بدأ، هرگز» و frāθβərəsāma فعل انسایی اول شخص جمع ناگذر از ریشه **θβarəs-** «بریدن» با پیشوند- **frā-** «آفریدن» در اینجا «گرفتار آمدن».

- ۱۷ - در جمله زیر واژه **x'airiiąñ** طبق نظر هیئت‌سه چه نوع کلمه‌ای است و حالت دستوری آن چیست؟
yął kərənaoł ... x'airiiąñ x'arəθəm ajiiamnəm.

- (۱) مصدر: «برای خوردن»
- (۲) حالت مفعولی جمع مذکور ازستاک- **x'airiiia-** صفت: «خوردنی»
- (۳) املایی است به جای **x'airiiąñ** حالت مفعولی مفرد مؤنث از- **x'airiiia-** صفت: «خوردنی»
- (۴) شکل sandhi است از **x'airiiəm** و آن حالت مفعولی مفرد خنثی است از- **x'airiiia-** صفت: «خوردنی»

- | | |
|--|---|
| <p>az nazar munayi, che waaze-hayi ra be tarib az chab be rast baiad dar jaai xali nehad?</p> <p>adam taya</p> | <p>«من آنچه را که برده شده بود، باز آوردم.»</p> |
| <p>abartam - paribaram (۲)</p> | <p>parābartam – paribaram (۱)</p> |
| <p>ābartam - parābaram (۴)</p> | <p>parābartam – patiyābaram (۳)</p> |
| <p>uvāsabāra- (۴)</p> | <p>ashṭaq̄ kadam waaz̄ ba asman- يکی است؟</p> |
| <p>açiyādiya- (۳)</p> | <p>aθaga- (۲) asa- (۱)</p> |
| <p>aⁿtar ima <u>dahyāva</u> martiya haya āgariya āha^t avam ^hubartam</p> | <p>واازه مورد نظر در جمله زیر چه صرفی دارد؟</p> |
| <p>(۲) فاعلی جمع</p> | <p>(۱) دری مفرد</p> |
| <p>(۴) بایی جمع به جای دری جمع</p> | <p>(۳) مفعولی جمع</p> |
| <p>کدام واازه فارسی با فعل فارسی باستان avarada هم ریشه است؟</p> | <p>-۲۱</p> |
| <p>(۴) رها</p> | <p>(۱) راد</p> |
| <p>(۳) رای</p> | <p>(۲) راه</p> |
| <p>d^h-θ^h-s^h به عقیده اشمیت آوانویسی صحیح و حالت دستوری واازه‌ای که وی آن را در عبارت زیر از کتیبه بیستون خوانده است، کدام است؟</p> | <p>-۲۲</p> |
| <p>imaivā patikarā mātaya vikanāhy yāvā da-θa-sa āhy.</p> | <p>«توانا بودن»</p> |
| <p>(۱) daθaⁿs حالت فاعلی مفرد مذکور از ستاک- daθant- صفت فاعلی گذرا: «توانا» از ریشه- daθ- «توانا بودن»</p> | <p>-۲۳</p> |
| <p>(۲) daθasa^h حالت فاعلی مفرد مذکور از ستاک- daθant- صفت فاعلی گذرا: «توانا» از ریشه- daθ- «توانا بودن»</p> | |
| <p>(۳) daθasa حالت بایی مفرد مذکور از ستاک- daθasta- «توانایی، قدرت»</p> | |
| <p>(۴) daθasa حالت فاعلی مفرد مذکور از daθasan- «دارکنده توانایی»</p> | |
| <p>مطابق نظر اشمت avājaniyā در عبارت زیر از کتیبه بیستون چه نوع فعلی است؟</p> | |

kāram vasaiy avājanīyā haya paranam Bardiyam adānā.

۵۳- معنای واژه مشخص شده کدام است؟

میر و آمدند نه نمودند نمودند

(۴) مهرdroج

(۳) زیان

(۲) افتخار

(۱) آموزگار

۵۴- واژه مشخص شده در جمله زیر از چه ریشه‌ای ساخته شده است؟

^۰wd ^۱c ^۲b ^۳r ^۰wd myw ^۴yg drxt^۰n h^۰nyš^۰n ^۰z ^۰br ^۰dyd.

day- (۴)

ād- (۳)

ay- (۲)

dī- (۱)

۵۵- ترجمه جملات زیر کدام است؟

dwdyg , ky prg^۰myd. sdyg , ky nyxw^۰ryd.

(۲) دوم این که پیشقدم شد، سوم این که وادار کرد.

(۱) دوم این که پیشقدم شد، سوم این که می خورد.

(۴) دوم این که آرزو می کند، سوم این که وادار می کند.

(۳) دوم این که آرزو کرد، سوم این که خورد.

۵۶- در کدام گزینه نوع فعل و مصدر آن در جمله زیر، به درستی بیان شده است؟

^۰wd ky ^۱w tw dybhr ^۰w^۰y^۰h.

(۱) مضارع التزامی، دوم شخص مفرد از مصدر

āwāstan (۲) مضارع التزامی، سوم شخص مفرد از مصدر

āwāstan (۳) مضارع التزامی دوم شخص مفرد از مصدر

āwāstan (۴) مضارع التزامی سوم شخص مفرد از مصدر

۵۷- صورت صحیح آوانویسی عبارت زیر کدام است؟

byd hry y^۰wr frwm^۰y ^۰gd.

bēd hre yāwar frōmāy āyad (۱)

bid hrē yāwar frōmāy āyad (۱)

bēd hrē yāwar frawamāy āyad (۴)

bid hre yāwar frawamāy āyad (۳)

۵۸- واژه مشخص شده در جمله زیر، چه نوع کلمه‌ای است؟

^۰b_ywnd wxybyh p^۰dgyrb nys^۰gyn.

(۲) فعل امر، دوم شخص مفرد

(۱) صفت مفعولی

(۴) فعل مضارع، سوم شخص جمع

(۳) فعل مضارع، سوم شخص جمع

۵۹- معادل پارتی darrag کدام واژه است؟

nāmag (۴)

čīdāg (۳)

darrag (۲)

wēm (۱)

۶۰- برابر واژه ^۰ksy در تحریر پارسیک کتبه شاپور در حاجی آباد، کدام است؟

pyt^۰k (۴)

bylwn (۳)

^۰ksy (۲)

^۰k^۰s (۱)

۶۱- صورت بهلوی اشکانی کتبه‌ای لد ^۰MT ZNH H^۰TY معادل کدام صورت در فارسی میانه کتبه‌ای است؟

۳

۲

۱

۰

۶۲- کدام گزینه برای جایگذاری در جمله مناسب است؟

^۰Pn ^۱MT ZNH H^۰TY ^۰DYN L^۰YN štldl^۰n.

ŠDYTNm (۴)

ŠDYTNty (۳)

ŠDYTNst (۲)

ŠDYTN (۱)

- | | | | |
|-----|--|-------------------------------|-------------------------------|
| -۷۰ | ماده‌های مضارع səfrīn- و anxaz- را در نظر بگیرید، بن ماضی کدام است؟ | səfrīn- , ānxāz- (۲) | sīfrīn- , ānxāz- (۱) |
| -۷۱ | کدام گزینه بن ماضی و مضارع یک فعل دو ریشه‌ای نیست؟ | səfrīnt- , manxaz- (۴) | sīfrīnt- , manxaz- (۳) |
| -۷۲ | کدام واژه ماده‌سبک به شمار می‌رود؟ | ēs- , āyət- (۴) | wāb̥- , uyd- (۳) |
| -۷۳ | تفسیر سرودهای معروف زرتشتی اهونور، اشم و هو و ینگهه هاتام در کدام بخش یستنا آمده است؟ | āgar- , žayd- (۲) | tōž- , tuyd- (۱) |
| -۷۴ | (۱) گاهان
(۲) سروش یشت
(۳) بغان یشت
(۴) یستای هپتنه‌هایتی | synw (۲) | rwrt (۱) |
| -۷۵ | پیش از ظهور هوشیدر دو نجات‌بخش قیام می‌کنند و زمینه را برای آمدن او آماده می‌سازند، آن دو کدام‌اند؟ | mryh (۴) | yyrδ (۳) |
| -۷۶ | (۱) رستم و کیقباد
(۲) بهرام و رجواند و کیقباد
(۳) سلوک - شاپور یکم
(۴) شاپور سکانشاه - هرمز دوم | rstm (۲) | čāhān (۱) |
| -۷۷ | کدام کتبیه در کاخ تجر نوشته شده و همزمان با کدام شاه ساسانی است؟ | čāhān (۱) | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) |
| -۷۸ | (۱) شاه هند، سکستان، تورستان تا کناره دریا
(۲) شاه ایران و ایران
(۳) شاه سکستان، تورستان تا کناره دریا
(۴) شاه هند، سکستان، ایران و ایران | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۷۹ | چهار طبقه اشراف در کتبیه شاپور در حاجی‌آباد، بهترتیب، کدام است؟ | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۰ | (۱) شهریاران، ویسپوهران، آزادان و بزرگان
(۲) ویسپوهران، شهریاران، آزادان و بزرگان
(۳) شهریاران، ویسپوهران، بزرگان و آزادان
(۴) ویسپوهران، شهریاران، آزادان و خاندان وراز و کارن | čāhān (۱) | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) |
| -۸۱ | شاپور در زمان داریوش در کتبیه بیستون چه کسی بود؟ | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۲ | (۱) دادرشی
(۲) ویدرنه
(۳) وهیزاده
(۴) ویدرنه | čāhān (۱) | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) |
| -۸۳ | ایات کدام بخش‌های گاهان به لحاظ وزنی مصروفهای ۴ و ۷ هجایی دارند؟ | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۴ | (۱) اهونودگاه - سپنتمدگاه
(۲) اشتودگاه - سپتامدگاه
(۳) اشتودگاه - هویشترگاه
(۴) و هویشترگاه - اهونودگاه | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۵ | کدام کتاب پهلوی، فصلی در خواص مهره‌ها دارد؟ | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۶ | (۱) بندesh
(۲) دینکرد سوم
(۳) روایت پهلوی
(۴) گزیده‌های زادسپر | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۷ | «هنديمانگري» خویشکاري کدام امساپسند است؟ | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۸ | (۱) بهمن
(۲) شهریور
(۳) سپنتمبر
(۴) اردیبهشت | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۸۹ | بنابر نظر کریستن سن، مؤسس فرقه درست دینان کیست؟ | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |
| -۹۰ | (۱) مزدک
(۲) بوندس مانوی مشهور به مزدک قدیم
(۳) زردشت خورگان ملقب به بوندس | šāpūr skānshāh - hrmz dūm (۴) | čāhān (۱) |

- ۸۳- در زند بهمن بسن شاخه سیمین از درخت چهارشاخه‌ای که زردشت می‌بیند، به عنوان دوره کدام پادشاه تفسیر می‌شود؟
۱) اردشیر ۲) خسرو انشیروان ۳) کیخسرو ۴) گشتاسب
- ۸۴- بنابر روایت بندesh کدام دیو برای آفریدگان، پادشاهی بد، ستم و بیداد می‌آورد؟
۱) اندر ۲) اکومن ۳) ساول ۴) ناگهیس
- ۸۵- بنابر روایت بندesh، سرور مردمان کیست؟
۱) سپند مینو ۲) زردشت ۳) کیومرث ۴) نریونست
- ۸۶- در آیین مانی، شناخت آنچه بود، هست و خواهد بود و نشان دادن راه رستگاری به نخستین زوج بشر توسط کدام ایزد صورت گرفته است؟
۱) نرسه ۲) مهر بزد ۳) دوست روشنایی ۴) منوهمد روشن
- ۸۷- موضوع کتابی که «عیشو بخت» به زبان سریانی تألیف کرد، چیست؟
۱) بررسی و نقد اساطیر زردهشتی و مانوی ۲) مجموعه قوانین حقوقی در زمان ساسانی ۳) تاریخ جنگها و شیوه‌های جنگی ساسانیان ۴) مناظرات مسیحیان با متكلمان زردهشتی و شهادت آنان
- ۸۸- در کدام متن جم مرتكب گناه «آموختن گوشت خواری به مردم» می‌شود؟
۱) گاهان ۲) یشتها ۳) وندیداد ۴) دادستان دینی
- ۸۹- در کیش مانوی منجی‌ای که در پایان جهان حکومت عدل و داد بربا می‌کند، چه نام دارد؟
۱) مهر بزد ۲) خردی شهر بزد ۳) هادر زندگی ۴) کشوروار بزد
- ۹۰- کدام مورد، از نسخ بندesh بزرگ نیست؟
TD2 (۴) TD1 (۳) DH (۲) MK (۱)